

GÜNAHLARDAN ARINMA: BERAT GECESİ

Bizleri mübarek üç aylara, üç aylar içerisinde şaban-ı şerif ve mübarek berat kandiline kavuşturan Rabbimiz c.c e hamd ve sanalar olsun. Rabbim depremde hayatını kaybeden, Filistinde zulüm altında şehit olan, Erzincan da göçük altında kalan kardeşlerimize rahmetiyle muamele eylesin. Bilâd-ı İslamiyyeyi semâvî ve arazî afetlerden muhafaza buyursun. Doğu Türkistan ve sair beldelerde mazlumlar perişan iken zalime yatağında huzur ve rahat vermesin. Bu kurtuluş gecesinde kurtulandan olabilmeyi cümlemize, neslimize ve cümle Ümmet-i Muhammed'e nasip eylesin. Günümüz vaktimiz hayırlı mübarek eylesin.

Berat'ın Anlamı:

Berat, Arapça “berâet” kelimesinin Türkçeleşmiş şeklidir.

Beraet kelimesi sözlükte, "kişinin borçtan, suç ve cezadan, hastalıktan, yükümlülüğten kurtulması veya yükümlü olmaması" anlamına gelir.

Beraet kelimesinin ifade ettiği bu anlamlarla da bağlantılı olarak, şaban ayının 15. gecesinde Müslümanların Allah'ın affı ve bağışlaması ile günah yüklerinden kurtulacakları umularak bu geceye Berat(Kurtuluş) Gecesi denilmiştir.

Bu geceye, bereketli ve feyizli bir gece olması sebebiyle 'Mübârek'; kulların günahlarının affolunması ve temize çıkmaları sebebiyle 'Berâet'; kulların ihsana kavuşmaları nedeniyle 'Rahmet', geceyi iyi değerlendiren kulların seçilerek salih kullar arasına alınması sebebiyle 'Berâe veya Sakk' adı da verilir.

حَمِّ (١) وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ (٢) إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ (٣) فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ (٤)

«Ha mim. (Halâl ile haramı vesair hükümleri) açıkça bildiren (bu) kitaba yemin ederim ki, hakikat, biz onu mübarek bir gecede indirdik. Gerçek biz (onunla kâfirlerin uğrayacakları azabı) haber vericileriz. (O, bir gecedir ki) her hikmetli iş, nezdimizden sâdır olan bir emirle, o zaman aynılır» (Duhan suresi 1-4).

Kur'ân-ı Kerim, berat gecesinde Levh-i Mahfuz'dan alınmış ve bir bütün hâlinde dünya göğüne indirilmiştir. Bu gecenin mübarek oluşunun başlıca sebebi de bundadır.

Kur'ân-ı kerim inmezden önce insanoğlunun efkârını dalâlet, kalbini küfür bulutlan kaplamıştı, insan mabud-ı hakikîyi bırakmış, taşlara, ağaçlara ve putlara tapmaya başlamıştı. Abdin ibadet ve itaat bağları kopmuş, insan denilen tabiri caizse insanlığını unutmuştu. Cinayet ve rezaletler, sayılamayacak kadar çok, yazılamayacak kadar bayağı idi.

İşte bu duruma gelen yeryüzüne, Kur'ân-ı Kerim'in inmesinin birinci kademesi, Şâbân-ı Şerifin onbeşinci gecesine tesadüf ettiğinden dolayı bu gece müstesna bir değer taşımaktadır. Bu gece hürmetine, birçok günahlar bağışlandığı için, BERAT GECESİ adını almıştır.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ - صلى الله عليه وسلم - " إِذَا كَانَتْ لَيْلَةُ النَّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ فَقُومُوا لَيْلَهَا وَصُومُوا يَوْمَهَا . فَإِنَّ اللَّهَ يَنْزِلُ فِيهَا لِيُغْرِبَ الشَّمْسُ إِلَى سَمَاءِ الدُّنْيَا فَيَقُولُ أَلَا مِنْ مُسْتَغْفِرٍ فَأَغْفِرَ لَهُ أَلَا مُسْتَرْزِقٌ فَأَرْزُقَهُ أَلَا مُبْتَغَى فَأُعَافِيَهُ أَلَا كَذَّاءٌ أَلَا كَذَّاءٌ حَتَّى يَبْطُلَ الْفَجْرُ "

“Şaban ayının 15. gecesı olduğunda o geceyi ibadetle geçirin, gündüzünde de oruç tutun. Çünkü Yüce Allah, bu gece güneşin batışından fecre kadar (olan sürede) dünya semasına rahmetiyle tecelli eder ve ‘Tövbe eden yok mu, tövbesini kabul edeyim! Rızık isteyen yok mu, rızık vereyim! şıfa isteyen yok mu, şıfa vereyim!.. Başka isteği olan yok mu, ona da istediğini vereyim”

İbn Mace, İkmet’s-Salt, 191

Kuran-ı Kerimde ve hadis-i şeriflerde şanından bahsedilen berat gecesinin hikmet ve faziletini islam limleri beş esasta toplamışlardır.

1-Her mühim iş bu gece ayrılır. Bir sene içinde olacak hadiseler, ameller, rızıklar, eceller, hastalıklar, yükselme ve alçalmalar, bu gece yazılır ve ilgili meleklere teslim edilir.

Bu sebeple, Berat gecesı bütün sene işlenen iyilik ve kötülüklerin hesabını yapma ve bu hesabın ışığı altında hareketlerimize yön verme gecesidir.

2-Bu gece yapılan ibadetin fazileti çok büyüktür. Bu bakımdan Peygamberimiz(s.a.v) bu gece her zamankinden daha çok ibadet ve taatte bulunmuşlar ve Hz.Aişe’ye hitaben şöyle beyan etmişlerdir:

“Ey Aişe bu gece hangi gecedir buyurduğunda” Aişe validemiz dedi ki Allah ve Rasl daha iyi bilir.

“Bu gece şabanın 15.gecesidir ki ,bu gece dünyada yapılan ameller ve kulların işleri Allah’a arz olunur. Bu gece Allah Tealanın cehennemden azat ettiği kullarının sayısı, Beni Kelp kabilesinin koyunları sayısındadır. Sen şimdi bu geceyi ibadetle geçirmem içi bana izin verirmisin? Buyurduğunda, elbette dedim.

Raslllah hemen namaza kalktı. Kıyamda fazla durmayıp, Fatiha ve kısa bir zamm-ı sureden sonra gece yarısına kadar secdede kaldı. Sonra ikinci rekat için kalktı. Bunda da ilk rekattaki gibi okuyup, secdeye indi. Secde sabaha kadar uzadı.Ben bu halde iken Raslllah ‘a bakardım. Secdesi o kadar uzamış, kendinden o kadar geçmişti ki ruhunu teslim ettiğini sandım. Yanına yaklaştım. Mübarek ayaklarına dokundum, hareket etti. Secde de:

“İlahi! Cezandan affına sığındım. Gazabından rızana güvendim. Senden sana sığındım. Senin senan büyüktür. Fakat seni hakkıyla senin kendi nefsinı sena ettiğin gibi övmekten acizim. Deyip yalvardığını ve sena ettiğini işittim.

Ya raslellah secdede bazı şeyler söylüyordun. Hlbuki başka zaman bunları sizden duymamıştım. Dediğinde, Ey Aişe, söylediğim şeyleri öğrendin mi? buyurdu. Evet dedim. Siz onları öğretiniz. Zira Cebrail (a.s) onları secdede iken zikretmemi bana emreylemişti, buyurdular.) İbn Mace, İkame 191,(h.no:1389).

3-Yüce Allah'ımız bu gece rahmetini bol bol ihsan eder. Yeter ki temiz bir niyetle O'na dua ve niyazda bulunalım. Cenâb-ı Hak bu gecede Benî Kelb kabilesinin koyunlarının tüyleri sayısınıca ümmet-i Muhammed'e rahmet eder.

4-Bu gece müminler için af ve mağfiret gecesidir.

إِنَّكَ مَا دَعَوْتَنِي وَرَجَوْتَنِي غَفَرْتُ لَكَ عَلَى مَا كَانَ فِيكَ وَلَا أُبَالِي. يَا ابْنَ آدَمَ لَوْ بَلَغَتْ ذُنُوبُكَ عَنَانَ السَّمَاءِ ثُمَّ اسْتَغْفَرْتَنِي غَفَرْتُ لَكَ وَلَا أُبَالِي. يَا ابْنَ آدَمَ إِنَّكَ لَوْ أَتَيْتَنِي بِقُرَابِ الْأَرْضِ خَطَايَا ثُمَّ لَقِيتَنِي لَا تُشْرِكُ بِي شَيْئاً لَأَتَيْتَكَ بِقُرَابِهَا "مَغْفِرَةً".

Enes b. Malik (r.a.) Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'i şöyle buyururken dinledim dedi:

“Allah Teâlâ şöyle buyurdu:

Ey Âdemoğlu! Sen bana dua ettiğin ve benden affını umduğun sürece, işlediğin günahlar ne kadar çok olursa olsun, onların büyüklüğüne bakmadan seni bağışlarım.

Ey Âdemoğlu! Günahların gökyüzünü kaplayacak kadar çok olsa, sonra da benden affını dilesen, seni affederim.

Ey Âdemoğlu! Sen yeryüzünü dolduracak kadar günahla karşıma gelsen; fakat bana hiçbir şeyi ortak koşmamış olsan, şüphesiz ben de seni yeryüzü dolusu bağışla karşılarım.” (Tirmizî, Daavât 98, (V, 458)

Başka bir hadiste bu gecenin faziletine dair Allah Resulu şöyle der;

خمس ليال لا ترد فيهن الدعوة: أول ليلة من رجب، وليلة النصف من شعبان، وليلة الجمعة، وليلة الفطر، وليلة النحر

"Beş gece vardır ki onlarda yapılan dualar geriye çevrilmez. Bunlar Recebin ilk (cuma) geces, Şabanın ortasında bulunan gece, Cuma geces, Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı geceleridir (Beyhaki, Sünen, Şuabül-İman, 3/342)

Bu gecelerde yapılması gerekenler:

Bu geceler bir başlangıç kabul edilmeli,kültürümüzün güzellikleri olarak kabul etmeliyiz.

1- Nefis muhasebesi:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

“Ey iman edenler! Allah’a karşı gelmekten sakının ve herkes, yarın için önceden ne göndermiş olduğuna baksın. Allah’a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır.” (Haşr, 59/18)

الْكَيْسُ مَنْ دَانَ نَفْسَهُ، وَعَمِلَ لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ. وَالْعَاجِزُ مَنْ أَتْبَعَ نَفْسَهُ هَوَاهَا، ثُمَّ تَمَنَّى عَلَى اللَّهِ

“Akıllı kişi nefsinin hesaba çeken ve ölümden sonrası için çalışan, aciz kimse ise, nefsinin arzularına tâbî olan ve Allah’tan (olmayacak şeyler) temennî eden kimsedir.”¹⁹İbn Mâce, Zühd, 31 (II, 1423, 1424).

عَنِ النَّبِيِّ -صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ- قَالَ « لَا تَزُولُ قَدَمَا ابْنِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ عِنْدِ رَبِّهِ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ خَمْسٍ عَنْ عُمْرِهِ فِيمَا أَفْنَاهُ وَعَنْ شَبَابِهِ فِيمَا أَبْلَاهُ وَمَالِهِ مِنْ أَينَ اكْتَسَبَهُ وَفِيمَ أَنْفَقَهُ وَمَاذَا عَمَلَ فِيمَا عَلِمَ

“Kişi ömrünü ne yolda tükettiğinden, vücudunu nerede yıprattığından, malını nereden kazanıp nereye harcadığından, bildiği ile ne iş yaptığından sorguya çekilmedikçe yerinden ayrılamayacaktır.” (Tirmizi, Kıyame, 1)

وَيُرَوَّى عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ قَالَ حَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسَبُوا وَتَرْتَبُّوا لِلْعَرْشِ الْأَكْبَرِ وَإِنَّمَا يَخْشَى الْحِسَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى مَنْ حَاسَبَ نَفْسَهُ فِي الدُّنْيَا

“Hesaba çekilmeden önce kendinizi hesaba çekiniz. Büyük buluşma günü için sevaplarla süsleniniz. Dünyada nefsinizi sorgulayan kimse için ahirette hesap verme kolay olur.”(Tirmizî, Kıyame, 25)

Bu mübarek günde her mümin, kendini denetlemeye, değerlendirmeye çalışsın. Bir kere daha geçmişimizin muhasebesini yapıp, geleceğe hazırlıklı olmanın tedbirlerini alalım ve sorgulayalım:

1-) Ey Allah'ı seviyorum diyen Müslüman! Borçlu olduğun kulluk vazifeni yapabiliyor musun?

2-) Peygamber (SAV)'i seviyorum diyen Müslüman! Onun sünnetini, ahlakını yaşayabiliyor musun?

3-) Şeytanın düşman olduğunu Kur'an söylüyor, sen de biliyorsun. İman gücün ile karşı koyabiliyor musun?

4-) Cennet haktır dediğin, inandığın ve onu arzuladığın halde ona layık neyin var?

5-) Cehennem de haktır diyorsun, -haklı olarak- korkuyorsun, ama cehenneme sokacak kötülüklerden uzak durabiliyor musun?

6-) Ölümün hak olduğunda şüphe yok. Şu anda ölüme hazır mısın?

7-) Kendi suçlarını düzeltip tövbe etmek varken, onun bunun ayıbıyla neden uğraşıyorsun?

8-) Geçen yılın bu mübarek günlerinde beraber olduğun halde, şu anda göremediğin eşin, dostun, akraba ve arkadaşlarını düşünüp kendine çeki-düzen verebiliyor musun?

9-) Hep kendin için çalıştın, durdun. Bugüne kadar İslam'ın yaşamasına katkıda bulunacak bir hizmetin var mı? Kaç kişiyi Müslüman yaptın? Kaç yetimin başını okşadın, karnını doyurdun, üstünü giydirdin? Senden sonra insanlığa hizmet edecek, malından, ilminden, neslinden ve örnek ahlakından bir evlat kazanabildin mi?

Evet, bütün bunları kendimize sorup bir durum değerlendirmesi yapmak, bu mübarek gün ve gecelerin şuuruna varmak demektir. Her an günah lekeleriyle kirlenen dudakları duaya, gönülleri dergâha yöneltmek için verilmiş olan büyük bir fırsattır. İnsanların hayat defterine

hayırların kaydedilmesine, hataların affedilmesine, sevapların verilmesine vesile teşkil eden bir nimettir.

2-Tevbe istiğfar:Nefis muhasebesiyle ortaya koyduğumuz hata ve günahlarımızı tevbe ve istiğfarla yok etmeye çalışalım.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ

“Ey iman edenler!Allah’a yürekten (*nasûh tevbesiyle*) tevbe edin. Umulur ki Rabbiniz sizin kötülüklerinizi örter. Allah’ın, peygamberi ve onunla beraber olanları utandırmayacağı günde, sizi altından ırmaklar akan cennetlere sokar...” Tahrîm, 66/8.

Ebu Davud, Vitir,26; İbn Mace, Edep,57

2-Kur'ân Üzerinde Çalışma

Bu çalışma, Kur'an okumayı öğrenme ve öğretme, anlama ve anlatma, yaşama ve yaşatma, düşünme ve düşündürme tarzıda çok yönlüdür. Kur'ân üzerinde yapacağımız bu ve benzeri çalışmalara bugün her günden daha çok ihtiyacımız vardır. Kur'ân bu aylarda nazil olmaya başladığına göre ibadet bilinci içinde Kur'ân üzerinde metodlu çalışmalara öncelik vermeliyiz.

3- Nafile ibadetleri Çoğaltma ; İbadetleri arttırmada şöyle bir yol izlenebilir.

Evvela, farz olan namaz ve oruçların vaktinde edalarına önem verilmeli ve kazaya bırakılmamalıdır. Buna rağmen kaza durumu söz konusu olursa ilk fırsatta o yerine getirilmelidir.

İkinci olarak, namaz ve oruç ile ilgili kazalar tespit edilmeli ve bir yere not edilerek yavaş yavaş ikmal edilmelidir. sünnetler hariç kazalar ile meşgul olmak daha uygun bir yoldur.

Üçüncü olarak; namaz, oruç ve benzeri nafileleri çoğaltmaya itina gösterilmelidir.

4- Mali İbadetleri Çoğaltma;

Mali ibadetler zekat , fitre ve sadakadan ibaret değildir.Yedirme, içirme, giydirme, borç verme, hayır müesseselerine yardım etme vs. gibi infak kapsamına giren her davranış mali ibadetlerden sayılır.

Mal konusunda cömert olmayan can konusunda hiç cömert olamaz. Cömert olmayanın da cennette yeri yoktur, işte bu mubarek gün ve geceler cimrilikten arınmak için birer fırsattır.

Ali imran suresi 92 ayette:

لَنْ تَتَّالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ

Sevdiğiniz şeylerden infak edinceye kadar birre nâil olamazsınız ve her ne şey infak ederseniz şüphe yok ki, Allah Teâlâ hakkıyla bilir"

5- Hz. Muhammed (s.a.)'i Daha İyi Tanımaya Yönelik Çalışma

Üç aylarda meydana gelen olayların **kahramânı sevgili Peygamberimizdir**. Mübarek geceler onun hayatında vuku bulan önemli olayların ismi olmuş, yüce kitabımız Kur'ân bu aylarda ona nazil olmuştur. Allah'ın bize örnek insan ve peygamber olarak gönderdiği yine odur. O canlı Kur'ân'dır. O bizim için iman, İslâm, hayat ve cennettir. Onu tanımadan, bilmeden, öğrenmeden, gönlümüze ve önümüze koymadan İslâm'ı ve Kurân'ı tanımak ve yaşamak mümkün olmadığı gibi, ona tabi olup uymadan da Allah sevgisine ermek imkansızdır.

Hz. Muhammed (s.a.) **peygamberlikte zirve, insanlıkta modeldir**. Onun yirmi üç yıllık peygamberlik hayatı ana çizgileriyle, hatta kronolojik olarak detaya varan yönleriyle bilinmeden ne huzur ne de felahtan bahsedilemez. Bu nedenle örnek ve önderimizi en iyi bir şekilde tanımak en güzel ibadettir.

6- Kazanılanları Kaybetmeme

Bazı işler zamanla veya sayısal olarak da belirli olabilir. Ama kulluk böyle değildir. O devamlı ve hayatla sınırlıdır. Bu gerçeği yüce Rabbimiz şöyle ifade etmektedir.

وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّى يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ

"Ölüm gelinceye kadar Rabbına ibadet(e devam) et." (Hicr suresi 99)

Bu ayet ibadette, başka bir deyimle kullukta devamlı olmayı vurgulamaktadır. Buradaki temel ilke kulluk (ibadet)'te devamlılıktır. Bu ilke Efendimizin diliyle şöyle ortaya konur:

فَإِنَّ خَيْرَ الْعَمَلِ أَدْوَمُهُ وَإِنْ قَلَّ "Amellerin en sevimli olanı az da olsa devamlı yapılanıdır."

İbadetlerde devamlılık ilkesine bağlı kalmak iman, irade mümkündür. Nimete ermek, nimetle sürekli kalmak değildir. Kaybetmemek için bir takım sebeplere riayet edilir. Buna rağmen nimette kalmak da yine O' nun iznine bağlıdır.

7- Kendimiz için insanlık için dua edelim.

8- Akrabaları arayalım,hastaları ziyaret edelim.

9- Küslüklere, kırgınlıklara bir son verelim.

10- Yaklaşmakta olan rahmet ve mağfiret ayı olan Ramazan-I şerif ayında affolunanlardan olabilme hedefini kendimize çizelim ve bu yolda taviz vermeden gitmeye niyet edelim.

11- Madden yanlarında olmaya gayret ettiğimiz filistinli kardeşlerimiz dularımızda nutmayalım.

12- Zalime ve zulme asla rıza göstermeyelim.

13- Zalimin yanında yer almaktan ictinab edelim.

Cenab-I Hak cümlemizi korktuklarımızdan emin, umduklarımıza nail eylesin. Küçüklüğümüzden bu yana hatırimızda olan, olmayan, bilerek, bilmeyerek işlediğimiz

günahlarımızı Rabbimiz affeylesin. Günümüz vaktimiz hayırlı mübarek
olsun...